

8. Messun isäntä

Isäntä on kokenut tuomasmessulainen, joka edustaa jatkuvuutta kokoajan ja liturgin vaihdellessa. Tämä tehtävä uskotaan ja opetetaan muutamille isäntätiimiläisille, jotka vuorottelevat tehtävässä. Isäntä toimii yhteistyössä Aleksanterin kirkon suntion kanssa. Hän huolehtii pääalttarista, järjestää alku- ja loppukulkueen sekä luo turvallista ilmapiiriä messuun valmistauduttaessa ja messun aikana. Isäntä kutsutaan messutiimin kokouksiin. Isäntätiimin vastuuhenkilö kerrotaan liitteessä 1.

Ennen messupäivää isäntä

- osallistuu ainakin viimeiseen messukokoukseen kirkossa
- tarkistaa suntion kanssa, että sakastin komeroissa on riittävästi kaikkia messussa tarvittavia tarvikkeita
- pyytää kirkkosalivastaavan parikseen ehtoollisaineiden täydentäjäksi ehtoollisen aikana

Messupäivänä ennen messun alkua isäntä

- tulee kirkkoon klo 15 ja panee *Isäntä*-lapun rintaansa sakastin eteisen piirongista
- täyttää leipärasiat ja viinikannut suntion kanssa sakastissa
- kattaa alttaripöydän: risti, Tuomas-ikoni, kukat, alttarikynttilät, ehtoollisvälineet (leipärasiat, viinikannut, leipälautaset, viinimaljat, kalkkiliina, valkoiset liinat), öljykupit, tuikkukynttilät ja Raamattu.
  - Jos käytetään intinktiota eli kastetaan leipä viiniin, niin gluteenittoman leivän jakajalla pitää ehdottomasti olla toinen viiniastia gluteenittoman leivän kastamista varten.

Altтари kuvattuna messun jälkeen molemmista suunnista

- tarkistaa liturgin kanssa, miten alttarille asetetut tavarat on sijoitettu. (Muistin tueksi on kaavakuva, luettelo tarpeistosta ja ohjeet ehtoollisaineiden määristä pikarikaapissa sakastissa).
- osallistuu liturgin tukena ehtoollisavustajien ohjaushetkeen klo 16 ja huolehtii, että liturgi ja ehtoollisavustajat ovat ymmärtäneet alttaripöydän asiat, erityisesti alkoholittoman viinin ja gluteenittoman leivän, täydennyskäytännön eri pisteissä sekä öljyllä voitelun.
- opastaa synnintunnustajia, tekstinlukijoita, saarnaajaa ja kolehtikohteen esittelijää mikrofonin käytössä. Kehotetaan puhumaan selvästi ja huolellisesti artikuloiden.
- auttaa pikarilaatikoiden ja -levyjen esille otossa
- esisyyttää tuikut (n. 20 kpl) lasikuppeihin tarjottimille (keittiössä) ja ottaa tulitikut/sytyttimen mukaansa
- vie kulkueessa kannettavat tavarat kappeliin ennen rukoushetkeä (luettelo pikarikaapissa).
- opastaa ristin ja kynttilöiden kantajia
- **rukoushetken lopuksi järjestää alkukulkueen** ja selittää alttarille kannettavien tavaroiden asettelun.
- selostaa loppukulkueen, lähtevien kättelyn ovilla ja tavaroiden palauttamisen pääteisestä
- vastaa kalustonhoitajan tehtävien toteutumisesta (kts. tehtävät jäljempänä), jos erillistä kalustonhoitajaa ei messussa ole.

Messussa isäntä

- sytyttää kynttilät pääteisessä ennen kulkueen liikkeellelähtöä.
- seuraa ja opastaa tavaroiden asettelua alttarille.
- siirtää lankamikkiä tarpeen mukaan, esim. synnintunnustajille alttarikaiteelle ja esirukoilijoille etupenkkiin ja seuraa muutenkin **mikrofonien** käyttöä.
- on läsnä, kun **kolehti** tuodaan sakastiin ja suljetaan kolehtipusseihin sekä panee toisena (suntion lisäksi) nimensä kolehdin mukaan menevään pankkisiirtolappuun.
- toimii toisena ehtoollisaineiden täydentäjänä (kts. ohjeet jäljessä).

Messun jälkeen isäntä

- on päävastuussa siitä, että järjestelyt palautetaan ennalleen ja kaikki kirkossa jää hyvään järjestykseen.

Alkukulkue

Kulkueessa voi olla mukana kaikki messutehtävissä palvelevat, jotka voivat silloin irrottautua tehtävästään. Järjestystä voi tarpeen vaatiessa muuttaa, mutta albaan pukeutuneet muodostavat mielellään oman ryhmänsä.

Kulkueen järjestys

Tehtävä messussa	Kantaa
Tekstinlukija	Krusifiksi
Synnintunnustajat	Isot alttarikynttilät
Esirukousjohtaja	Tuomasikoni
Rukousalttareiden rakentajat	Tuikkukynttilät tms.
Palveluryhmäläiset	Tuikkukynttilät tms.
Ehtoollisavustajat	
Saarnaaja ja liturgi	Raamattu Ehtoollismalja ja lautanen

Kulkueessa voidaan toki kantaa muutakin alttarin pukemisessa tarvittavaa, kuten esim. kukkia. Eikä kaikilla tietenkään tarvitse olla mitään kannettavaa.

Loppukulkue

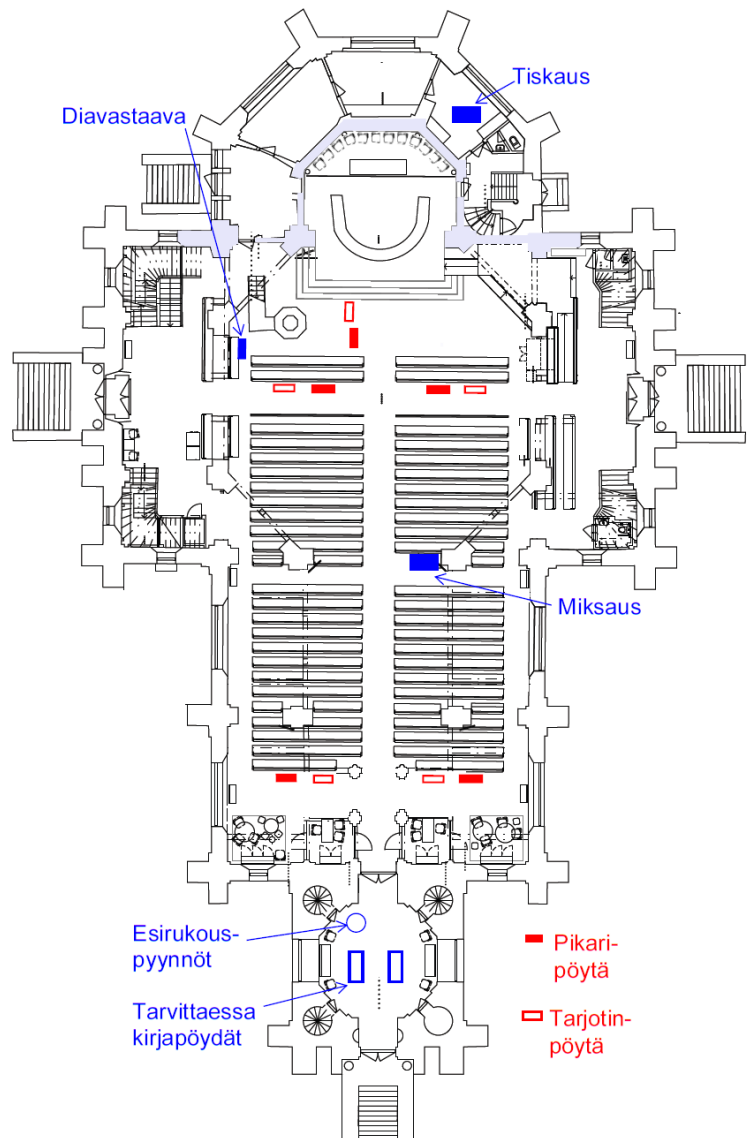
Loppukulkueeseen osallistuvat yleensä vain pääalttarilla palvelleet, jotka ovat valmiina kirkon etuosassa. Krusifiksi kulkee jälleen ensimmäisenä ja isot alttarikynttilät heti sen perässä. Tuikkukynttilät jäävät alttarille. Ristinkantaja odottaa rauhassa ristikäytävällä, kunnes kaikki ehtivät mukaan. Ei ole kiirettä; loppulaulua riittää!

Kalustonhoitaja

Kalustonhoitaja toimii isännän työparina. Hän kantaa messussa käytettävät pöydät ehtoollisenjakopisteisiin, pääovelle ja miksaajalle sekä tuolit valkopukuisille. Messun jälkeen hän palauttaa ne takaisin säilytyspaikkoihinsa.

Ennen messun alkua kalustonhoitaja

- saapumisaika kirkkoon
- kantaa tarvittavat **pöydät** sakastin eteisestä ehtoollisenjakopisteisiin, pääovelle ja miksaajalle oheisen pohjapiirroksen mukaisesti
  - Kaksi pöytää sijoitetaan alttarin eteen, kaksi pöytää vasemmalle ristikäytävälle peräkkäin, kaksi oikealle ristikäytävälle peräkkäin ja kaksi pöytäparia viimeisten penkkirivien taakse molemmin puolin.
  - Yksi pöytä diavastaavalle saarnatuolin lähelle.
  - Yksi pöytä kannetaan sakastiin ehtoollispikareiden tiskausta varten. (valmis viim. klo 16:00).
  - Tarvittaessa pääeteiseen kannetaan kaksi rinnakkain sijoitettavaa pöytää laulukirjoja varten ja korkea pyöreä pöytä kryptasta esirukousten kirjoittamista varten.
- kantaa **10 tuolia** (ehtoollisavustajien lukumäärän mukaan) alttaripöydän taakse kuorin takaseinän viereen ja laittaa niille laulumonistees/laulukirjat ja käsiohjelmat. (valmis viim. klo 16).
- Kalustonhoitaja avustaa mahdollisissa muissa kaluston siirroissa, kuten esim. nostaa ehtoollispikarilaatikat sekä messussa mahdollisesti käytettävien laulukirjojen laatikot esille ja messun jälkeen paikoilleen.

Messun jälkeen kalustonhoitaja

- kantaa kaikki edellä mainitut kalusteet ja esineet takaisin säilytyspaikkoihinsa.

Ehtoollisaineiden täydentäjät

Ehtoollisaineiden täydentäjät varmistavat leivän ja viinin riittämisen ehtoollisen jakopisteissä. Isäntä toimii yleensä toisena täydentäjänä ja kirkkosalivastaava toisena.

Ennen messun alkua täydentäjät

- tarkistavat, mitkä täydennysastiat viedään alkoholittomaan jakopisteeseen
- varaavat itselleen albat suntuilta

Messun aikana täydentäjät

- menevät ehtoollisiosion alkuvaiheessa sovitusti sakastiin pukemaan albat ja odottamaan alttarin sivuovelle valmiina lähtemään liikkeelle heti kun ehtoollisenjakajaparitkin
- menevät alttaripöydän luo (tekevät ristinmerkin) ja ottavat kirkon takaosaan menevät täyttöastiat siten, että kirkkosalivastaava kantaa leipärasiaa ja isäntä viinikannua
- seuraavat takaosaan meneviä jakajapareja kävellen rinnakkain pääkäytävää heidän perässään ja jättävät astiat jakopaikalle tyhjälle pöydälle
- palaavat alttarille ja vievät alkoholittoman jakopisteen täydennysastiat
- palaavat alttarille ja ottavat kolmannet täydennysastiat ja seuraavat, milloin etuosan jakajien leipälautaset ja viinimaljat alkavat tyhjetä. Muistavat, että flyygelin päälle ei saa laittaa mitään.
- kiertävät jakajien luona ja häiritsemättä ehtoollisen jakoa antavat täydennystä siten, että täydentäjä kaataa viiniä kannusta maljaan, mutta leivän ottaa jakaja itse täydentäjän avattua leipärasian kannen
- kun täyttötarvetta ei enää ole, astiat viedään takaisin alttaripöydälle ja täydentäjät siirtyvät kirkon takaosan jakopaikkaan (huom. kuorolaiset tulevat etuosan jakopisteisiin ehtoolliselle vielä kirkkokansan jälkeen.)
- kun ehtoollisen jako takana loppuu, täydentäjät hakevat astiat ja vievät ne alttaripöydälle
- noutavat alkoholittoman jakopisteen täydennysastiat alttaripöydälle ja siirtyvät alttarin sivuun odottamaan ehtoollisen päätössanoja.